



UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PRÁVNICKÁ FAKULTA

KATEDRA TRESTNÍHO PRÁVA

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Téma práce: Působnost státního zástupce v přípravném řízení trestním
Autor: Milan Petr
Vedoucí diplomové práce: JUDr. Bc. Jiří Říha, Ph.D.
Oponent: JUDr. Jiří Krupička, Ph.D.
Rozsah práce: 59 stran vlastního textu (plus 10 stran s obsahem, zkratkami, literaturou a abstraktem)
Datum odevzdání práce: 7.9.2016

1. Aktuálnost (novost) tématu: Veřejná žaloba v trestním řízení je dnes aktuálním tématem s ohledem na připravovanou rekodifikaci trestního řízení. Nyní se připravuje nový trestní řád, který by případně mohl opustit koncept výlučného oprávnění státního zástupce podat k soudu obžalobu, resp. výlučné oprávnění zastupovat žalobu v trestní věci před soudem, uvažuje se též o návratu ke konceptu doplňkové soukromé žaloby v trestních věcech. Rozsah oprávnění a působnost státního zástupce v trestním řízení, tedy i v přípravném řízení trestním, je stále ožehavým tématem. Navíc je v současné době projednáván návrh nového zákona o státním zastupitelství, který má ambici poměrně výrazně zasáhnout do stávajícího fungování a struktury státního zastupitelství. Jde tak o téma nesmírně aktuální, tedy vhodné ke zpracování v diplomové práci.

2. Náročnost tématu na:

- teoretické znalosti – byly potřeba znalosti z oboru trestního práva procesního, ale též z dalších právních oborů, především z práva ústavního,
- vstupní údaje a jejich zpracování – diplomant se měl zabývat současnou právní úpravou, měl zohlednit současnou i dřívější judikaturu, příp. provést srovnání historické či mezinárodní, měl se též zabývat úpravou navrhovanou, resp. plánovanou,
- použité metody – odpovídají tématu, bylo zapotřebí provést analýzu současného stavu, případně provést srovnání historické či mezinárodní, vhodné bylo uvést též úvahy de lege ferenda, resp. zhodnotit pozitiva a negativa navrhované úpravy.

3. Kritéria hodnocení práce:

- **Logická stavba práce:** Diplomant rozdělil práci do 4 základních částí, k nimž přidal nečíslovaný úvod a závěr. V první kapitole se zabýval státním zastupitelstvím, jeho postavením z hlediska dělby moci, úlohou veřejné žaloby v trestním řízení a dohledem v soustavě státního zastupitelství. Druhá kapitola byla věnována přípravnému řízení trestnímu, jeho pojetí, významu, funkci a struktuře. První dvě kapitoly tak znamenají určitá východiska pro následující třetí kapitolu, která je jádrem práce, neboť v ní diplomant pojednal o působnosti státního zástupce v přípravném řízení. Tato kapitola je také nejpodrobněji členěna, má podkapitoly druhého, třetího i čtvrtého řádu. Zabýval se tak otázkou státního zástupce jako pána řízení, jeho dozorem nad zachováváním zákonnosti a především jeho oprávněními v rámci dozoru, a to jak před zahájením trestního stíhání, tak i poté. Zvláštní pasáž věnoval i výlučným oprávněním státního zástupce v přípravném řízení a vyšetřování vedenému jím samým, dále pojednal též o dozoru ve zkráceném přípravném řízení. Čtvrtou kapitolu pojal jako návrhy de lege ferenda, zvláště pak formálnímu důkaznímu břemenu a dozoru podle konceptu trestního řádu. Struktura práce se tak jeví jako logická.
- **Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací:** Diplomant citoval z cizích prací standardním způsobem, využíval k tomu poznámky pod čarou. Přehled použité literatury je vcelku dostačující, diplomant uvedl základní komentáře a učebnice, jakož i nejdůležitější české monografie,

jež se tématu týkají, byť některé základní monografie ve výčtu chybí (např. Fenykovy práce na dané téma – např. Veřejná žaloba, monografie Kuchty a Schelleho – Historie a současnost státního zastupitelství), podobně i odborných článků by jistě bylo možno nalézt více. Stejně tak přehled použité literatury s ohledem na šíři tématu je spíše minimalistický. Při citaci jinak dodržoval jednotný formát, který v zásadě (až na drobnosti) odpovídá ČSN ISO 690, resp. 690-2.

- **Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu):** Diplomant celkem standardním způsobem vyložil probíranou působnost státního zástupce v přípravném řízení, a to i s určitými přesahy a logickými návaznostmi pro řízení před soudem. Práce je psána spíše úsporným, koncizním stylem, text je poměrně značně zhuštěný, v některých případech by také bylo možno očekávat hlubší rozbor, vlastní autorův přístup, nastíní judikatury týkající se dané otázky, uvedení příkladů apod. (např. v případě vyšetřování prováděného státním zástupcem a dozorem nad ním, v případě pokynů státního zástupce k úkonům policejního orgánu, zejm. pak k vydání usnesení, popř. souhlas s takovým postupem, jde-li o následné rozhodování o stížnosti proti takovému rozhodnutí). Podobně vliv dohledového státního zástupce na úkony prováděné v přípravném řízení je zmíněn jen na několika málo místech práce. Na druhou stranu je třeba ocenit, že diplomant zvolil vlastní ucelenou koncepci práce, jeho přístup je vyvážený, jde-li o zachování poměru mezi naplněním tématu práce a podrobností výkladu na vymezeném prostoru určeném pro diplomovou práci. Práce tak působí kompaktním dojmem, diplomant podal přehledný výklad vztahující se k současné působnosti státního zástupce v přípravném řízení v České republice (mezinárodní a ani historické srovnání neprováděl). Přitom se diplomant nevyhýbal ani otázkám sporným. Představil výchozí principy budoucího trestného řádu k danému tématu podle původní komise pro rekonstrukci trestního řádu.
- **Úprava práce (text, grafy, tabulky):** Úprava textu je řádná, úhledná, práce je členěna standardním způsobem. Diplomant v práci nezpracovával žádné kriminologické průzkumy, tabulky ani grafy tak nevyužíval.
- **Jazyková a stylistická úroveň:** Diplomant užívá spisovného jazyka, práce je psána čtivě, až na výjimky se v práci neobjevují gramatické chyby, v zásadě ani stylistické nedostatky či neobratná vyjádření.

4. Případné další vyjádření k práci: Diplomant zpracoval poměrně obtížné téma, podal základní přehled působnosti státního zástupce v přípravném řízení. Soustředil se přitom na oprávnění tzv. dozorového státního zástupce (dohledu věnoval jednu subkapitolu v rámci první části práce), ač si byl (podle textu práce) vědom, že další velkou oblastí vlivu státního zástupce na přípravném řízení je jeho pravomoc rozhodovat o stížnostech, této problematice samostatnou kapitolu ke škodě věci nevěnoval, jen na různých místech práce tuto pravomoc zmínil, stejně tak se nevěnoval jeho účasti na soudním rozhodování v přípravném řízení – zejm. pokud jde o podávání návrhů k zásahům do základních práv a svobod, jeho působnost při rozhodování o omezení osobní svobody při zajištění osob apod. Z textu práce je přitom zřejmé, že diplomant si i této působnosti byl velmi dobře vědom, na některých místech práce se o tom zmiňoval. Bylo by ale dobré, aby buď kompaktně tuto problematiku vyložil, nebo aby alespoň vysvětlil, proč se jí systematicky věnovat nechtěl a zaměřil se jen na další otázky. Je zřejmé, že diplomantem zvolené téma je mimořádně rozsáhlé a na každý jeho dílčí aspekt je možno napsat rozsáhlé pojednání, lze proto pochopit zaměření diplomanta jen na dílčí otázky, bylo by ale vhodné alespoň to takto uvést a vysvětlit.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

- *Jaké důsledky pro řízení o stížnosti má pokyn státního zástupce uložený policejnímu orgánu k zahájení trestního stíhání (popř. jeho souhlas se zahájením trestního stíhání), co judikatura za pokyn či souhlas považuje?*

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě. Doporučuji k obhajobě.

7. Navržený klasifikační stupeň: 2

V Praze dne 23.9.2016

JUDr. Bc. Jiří Říha, Ph.D.
vedoucí práce